

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН О УГОСТИТЕЉСТВУ

Бања Лука, новембар 2009. године

ЗАКОН О УГОСТИТЕЉСТВУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови за обављање угоститељске дјелатности, врста угоститељских објеката и поједини облици угоститељске дјелатности, категоризација угоститељских објеката, обавезе угоститеља и остала питања од значаја за област угоститељства.

Члан 2.

Појмови који се употребљавају у овом закону имају сљедеће значење:

а) **угоститељ** је привредно друштво, предузетник или физичко лице које обавља угоститељску делатност,

б) **угоститељска дјелатност** је дјелатност пружања услуга смештаја, припремања и услуживање хране, пића и напитака у угоститељском објекту, као и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом мјесту,

в) **угоститељски објекат** је функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске дјелатности,

г) **угоститељски објекти за смјештај** су објекти у којима се пружају услуге смјештаја, исхране и пића и друге уобичајене услуге у угоститељству или само услуге смјештаја,

д) **Угоститељски објекти за исхрану и пиће** су објекти у којима се припремају и услужују топла и хладна јела, пића и напици, или се услужују само пића и напици.

ђ) **Cetering објекти** су врста угоститељских објеката у којима се припремају obroци у централним јединицама за потрошњу на другом мјесту (у превозним средствима, на приредбама, свечаностима) и из којих се врши снабдјевање корисника том храном,

е) **смјештајна јединица** је скуп опремљених просторија унутар угоститељског објекта за смјештај која се ставља на располагање кориснику (соба, апартман),

ж) **програм сопствене производње** подразумјева програм пољопривредне производње на сеоском домаћинству које пружа угоститељске услуге,

з) **категоризација угоститељских објеката** је поступак утврђивања постигнутих стандарда у погледу уређења, опреме и услуге у угоститељским објектима за смјештај на основу којег се објекти исте врсте разврставају у различите категорије у зависности од нивоа постигнутих стандарда,

и) *стандарди* су услови и мјерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања угоститељског објекта.

и) стандардна плоча је једнообразно димензионирана и садржајно одређена табла за означавање категорије угоститељског објекта,

ј) **bad and breakfast** је врста угоститељског објекта за смјештај у којем се поред смјештаја пружају услуге припремања и услуживања доручка,

к) **Haccap** (hazard analysis and critical control points) је систем анализе опасности и контролних тачака у процесу производње, дистрибуције и манипулације хране у угоститељским објектима.

Члан 3.

(1) Угоститељском дјелатношћу, у смислу овог закона, сматра се пружање услуга смјештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака у угоститељским објектима, као и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом мјесту.

(2) Угоститељска дјелатност се обавља у угоститељским објектима, у сеоском домаћинству, у кампу, у угоститељским објектима затвореног типа, угоститељским објектима у ловно-риболовном туризму, покретним угоститељским објектима и у осталим врстама угоститељских објектата у складу са овим законом.

(3) Приликом обављања угоститељске дјелатности, угоститељ је дужан да у оквиру угоститељског објекта утврђује и наплаћује исте цијене за пружене услуге домаћим и страним држављанима, као и да послује у складу са одредбама овог закона, посебним узансама из области угоститељства и у складу са другим пословним обичајима у угоститељству.

Члан 4.

(1) У смислу члана 3. овог закона не сматра се угоститељском дјелатношћу:

а) пружање услуга смјештаја и исхране у установама друштвене бриге о дјечи, здравственим, социјалним, образовно-васпитним установама, ако се те услуге пружају од стране запослених лица у тим установама, и ако се угоститељске услуге не пружају трећим лицима,

б) пружање услуга исхране и пића које за потребе запослених, односно својих чланова или припадника организују у својим просторијама у току процеса рада привредна друштва, установе, републички органи и друге организације, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама, односно ако пружање тих услуга нису повјерили угоститељу и ако се угоститељске услуге не пружају трећим лицима и

в) пружање услуга смјештаја и исхране у одмаралиштима и другим сличним објектима намијењеним запосленима, односно члановима спортских, омладинских, хуманитарних организација, организацијама националних мањина и других организација које организују пружање тих услуга ради остваривања циљева свог дјеловања, осим ако се у тим објектима пружају услуге и трећим лицима.

(2) Објекти, односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати минималне техничке, санитарно-хигијенске и

здравствене услове прописане за угоститељски објекат, и то у дијелу пословног простора у којем се те услуге пружају.

II УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ УГОСТИТЕЉСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 5.

(1) Угоститељску дјелатност обављају правна лица која су уписана у судски регистар за вршење угоститељске дјелатности, односно предузетници и физичка лица која су за обављање те дјелатности уписана у одговарајући регистар (у даљем тексту: угоститељи).

(2) Под условима прописаним овим законом поједине врсте угоститељске дјелатности могу пружати и физичка лица који за пружање тих услуга нису регистровани као предузетници.

(3) Угоститељску дјелатност под условима одређеним овим законом у својим пословним просторијама и просторима могу обављати и угоститељске образовне установе (угоститељске школе), као и ђачки или студентски домови.

(4) Угоститељску дјелатност у угоститељским објектима за смјештај врсте хотел и туристичко насеље, обављају угоститељи регистровани као привредна друштва.

Члан 6.

(1) Угоститељска дјелатност обавља се у пословним објектима, просторијама и просторима који чине грађевинску цјелину или који су функционално повезани, односно који у оквиру шире грађевинске цјелине имају потребну функционалност.

(2) Угоститељски објекат мора испуњавати услове у погледу изградње, уређаја, опреме, заштите на раду, заштите од пожара, заштите од буке, санитарно-хигијенске и остале прописане услове за пружање појединих врста угоститељских услуга.

(3) Угоститељска дјелатност може се обављати и у објектима, просторијама и просторима у којима се обавља друга дјелатност, ако су за обављање угоститељске дјелатности испуњени законом прописани услови.

(4) У угоститељским објектима, угоститељи могу обављати дјелатност трговине на мало дуваном и прерађевинама од дувана, трговине на мало штампом, сувенирима и домаћим производима, као и остале дјелатности које су сродне угоститељској дјелатности под условом да угоститељи који обављају такву дјелатност испуњавају услове одређене посебним прописима.

(5) Привређивање игара на срећу у угоститељским објектима обавља се у складу са посебним прописима из области игара на срећу.

(6) За обављање угоститељске дјелатност, на јавним површинама или љетним и зимским баштама, угоститељи су обавезни испунити посебне стандарде у погледу изградње и уређења таквих простора.

(7) Надлежни орган јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) одлуком прописује стандарде у погледу изградње, изгледа и уређења јавних површина, љетних и зимских башти у којима се обавља угоститељска дјелатност, ради очувања урбанистичког, естетског и амбијенталног изгледа простора.

Члан 7.

(1) За почетак рада угоститељског објекта мора да буде обезбијеђен пословни простор, уређаји и опрема и услови у погледу запослених лица у складу са овим законом.

(2) Угоститељ може да почне обављање дјелатности, да обавља дјелатност и да мијења услове њеног обављања када од надлежног органа добије рјешење којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности, осим у случају из чл. 16. и 17. овог закона.

(3) Угоститељ је дужан да уз захтјев за издавање рјешења за обављање угоститељске дјелатности приложи овјерену писану изјаву да су испуњени прописани услови у погледу простора, уређаја, опреме и запослених лица, као и овјерену копију рјешења о упису у регистар код надлежног суда за правно лице.

(4) Надлежни орган из става 2. овог члана, дужан је да подносиоцу захтјева који испуњава услове из става 3. овог члана изда рјешење којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности у року од осам дана од дана подношења захтјева.

(5) Против рјешења из става 4. овог члана дозвољена је жалба Министарству трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство) у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(6) Пословни простор из става 1. овог члана мора имати рјешење о употребној дозволи издато у складу са урбанистичко-грађевинским прописима.

(7) Постојање рјешења о употребној дозволи није услов за издавање рјешења за обављање угоститељске дјелатности, али се ова чињеница провјерава заједно са утврђивањем постојања услова из става 6. овог члана.

(8) Надлежни орган из става 2. овог члана у поступку издавања рјешења којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности не провјерава правни основ коришћења пословног простора.

(9) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар), у сарадњи са министрима надлежним за послове здравља, те просторног уређења и екологије, правилником прописује минималне техничке услове у погледу простора, уређаја и опреме угоститељских објеката и врсте угоститељских објеката.

Члан 8.

(1) Угоститељ регистрован као правно лице, има неограничену одговорност, а власник, односно сувласници, неограничену солидарну одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 7. став 3. овог закона.

(2) Угоститељ регистрован као предузетник има неограничену одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 7. став 3. овог закона.

(3) Угоститељи који имају закључен уговор о ортаклуку солидарно су одговорни за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 7. став 3. овог закона.

(4) Министар ће упутством прописати садржај изјаве из члана 7. став 3. овог закона.

Члан 9.

(1) Рјешењем из члана 7. став 2. овог закона одобрава се врста угоститељског објекта у складу са чланом 13. овог закона, фирма угоститељског објекта и одређује радно вријеме угоститељских објеката из члана 29. став 1. овог закона.

(2) Приликом издавања рјешења из става 1. овог члана фирма угоститељског објекта не смије садржавати и ознаку врсте угоститељског објекта из члана 13. овог закона.

(3) Ознака врсте угоститељског објекта може се промјенити ако су испуњени услови прописани за пружање друге врсте услуге у угоститељском објекту.

(4) Рјешење за обављање угоститељске дјелатности престаје да важи у складу са законом којим се регулише правни положај привредних субјеката.

Члан 10.

(1) Угоститељи који обављају дјелатност у угоститељским објектима за смјештај врсте: хотел, апартхотел, мотел, туристичко насеље и камп, морају да имају руководиоца објекта (пословођу) који је запослен код угоститеља.

(2) Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте: хотел, апартхотел и туристичко насеље, мора да има VII степен стручне спреме или завршен први студијски циклус друштвених наука у четворогодишњем трајању (240 ETCS) бодова, знање једног страног језика и најмање три године радног искуства у непрекидном трајању у угоститељству.

(3) Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте мотел, камп и пансиона мора да има најмање средњу стручну спрему, угоститељског, туристичког или економског смјера, знање једног страног језика и годину дана радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

(4) Лице које у угоститељским објектима непосредно услужује госте (конобар) мора да има најмање средњу стручну спрему угоститељског смјера, односно најмање средњу стручну спрему и положен стручни испит за конобара.

(5) Ако угоститељ послује у форми предузетника и лично води пословање угоститељског објекта врсте апартхотел, као и угоститељског објекта из ст. 3. и 4. овог члана мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

(6) Руководилац објекта је одговоран за пословање угоститељског објекта у складу са овим законом.

(7) Министар рјешењем одређује састав Комисије за полагање стручног испита из става 4. овог члана.

(8) Министар, у сарадњи са министром надлежним за послове просвјете правилником прописује начин и програм полагања стручног испита из става 4. овог члана.

Члан 11.

(1) Ако угоститељ обавља угоститељску дјелатност у форми привредног друштва, а дјелатност обавља у више објеката, дужан је да за обављање послова из оквира дјелатности у сваком објекту образује пословну јединицу (огранак) и прибави рјешење за обављање угоститељске дјелатности.

(2) Ако је угоститељ предузетник, а угоститељску дјелатност обавља у више посебних простора, дужан је да дјелатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује начин обављања самосталне предузетничке дјелатности.

III ВРСТЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА И ПОЈЕДИНИ ОБЛИЦИ УГОСТИТЕЉСКИХ УСЛУГА

Члан 12.

(1) Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти су:

- а) угоститељски објекти за смјештај,
- б) угоститељски објекти за исхрану и пиће и
- в) "catering" – кетеринг објекти.

(2) У зависности од корисника угоститељских услуга угоститељски објекти могу бити:

а) Угоститељски објекти затвореног типа у којима се угоститељске услуге пружају само лицима, члановима, припадницима или запосленима одређених организација, по нетржишним цијенама, као што су: студентске мензе, кантине, одмаралишта, клубови и сл.

б) Угоститељски објекти отвореног типа представљају сви остали угоститељски објекти за смјештај, исхрану и пиће у којима се угоститељске услуге пружају трећим лицима, по тржишним цијенама на комерцијалној основи.

(3) Поједине врсте угоститељског објекта могу бити клупског типа (клуб) у којима се угоститељске услуге пружају само одређеној врсти гостију (члановима клуба), по тржишним цијенама.

Члан 13.

(1) У угоститељском објекту за смјештај пружају се услуге смјештаја, исхране и пића или само услуге смјештаја у објектима, као што су: хотел и подврсте хотела, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, апартхотел, хостел, преноћиште, одмаралиште, кућа за одмор, апартман, собе за изнајмљивање; "bed and breakfast" и други објекти за пружање услуга смјештаја.

(2) У угоститељском објекту за пружање услуга исхране и пића припремају се и услужују топла и хладна јела, пића и напици или само пића и напици у објектима, као што су: ресторани, кафане, кафе-барови, барови, дискотеке, сластичарнице, објекти брзе хране, кантине, мензе и други објекти за пружање услуга исхране и пића.

(3) У кетеринг објекту се припрема храна, пиће и напици, по утврђеним стандардима ради услуживања и потрошње на другом мјесту.

Члан 14.

(1) Поједине угоститељске услуге могу се повремено и привремено пружати изван угоститељског објекта на сајмовима, вашарима, пригодним прославама, на другим јавним манифестацијама или на просторима намјенски уређеним за пружање угоститељских услуга (плаже и сл.) , у складу са одредбама овог закона и у складу са посебним прописима којима се обезбјеђује хигијенска исправност животних намирница и заштита животне средине.

(2) Угоститељске услуге из става 1. овог члана могу се пружати по претходно прибављеном рјешењу надлежног органа, којим се одобрава пружање угоститељских услуга изван угоститељског објекта.

(3) Угоститељске услуге из става 1. овог члана могу се обављати на одређени временски период у зависности од трајања манифестација из става 2. овог члана, односно за вријеме трајања сезоне .

(4) Надлежни орган рјешењем одобрава врсту услуге и одређује простор, мјесто и вријеме пружања угоститељских услуга из става 1. овог члана.

(5) Угоститељске услуге из става 1. овог члана могу се пружати на простору заштићеног природног добра и његове заштићене околине, по претходно прибављеној сагласности надлежног органа за послове заштите културних добара.

(6) Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије правилником прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за обављање угоститељске дјелатности изван угоститељског објекта.

Члан 15.

(1) Поједине угоститељске услуге могу се пружати у покретном објекту који се премјешта из једног мјеста у друго сопственим погоном или вучом и који испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга.

(2) У покретном објекту из става 1. овог члана могу се пружати услуге смјештаја и услуживати храна припремљена на другом месту у оригиналном паковању, као и пиће у оригиналној амбалажи или на точење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

(3) За обављање дјелатности из става 1. овог члана угоститељ је дужан да прибави рјешење надлежног органа.

(4) Надлежни орган рјешењем одобрава врсту услуге која се може пружати у покретном објекту и одређује простор и мјесто на коме се могу пружати угоститељске услуге у покретном објекту.

(5) Против рјешења из става 3. овог члана дозвољено је изјавити жалбу Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(6) Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, те просторног уређења и екологије, правилником прописује начин пружања угоститељских услуга у покретном објекту, као и минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове које морају да испуњавају ови објекти.

Члан 16.

(1) Правна и физичка лица могу пружати услуге смјештаја и исхране гостима изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast" и соба за изнајмљивање чији су власници у објектима смјештајних капацитета до осам смјештајних јединица, односно 16 кревета.

(2) Субјекти из става 1. овог члана који пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast" и соба за изнајмљивање чији су власници морају да испуњавају здравствене услове, те да редовно обављају здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

(3) Апартмани, куће за одмор, "bed and breakfast" и собе за изнајмљивање које субјекти из става 1. овог члана издају гостима морају испуњавати прописане услове у погледу изградње, уређења и опреме, санитарно-хигијенске и остале прописане услове, те морају бити категорисани.

(4) Субјекти из става 1. овог члана могу да издају и рекламирају апартмане, куће за одмор, "bed and breakfast" и собе за изнајмљивање преко туристичке организације града или општине, путничке агенције или привредног субјекта, на основу посебног уговора.

(5) Субјекти из става 1. овог члана могу да пружа услуге припремања и услуживања хране и пића само гостима којима пружа и услуге смјештаја.

(6) Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, те просторног уређења и екологије правилником прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast" и соба за изнајмљивање.

Члан 17.

(1) Угоститељске услуге на селу могу се пружати од стране физичког лица, односно регистрованог породичног пољопривредног газдинства у складу са овим законом и прописима који регулишу област пољопривреде (у даљем тексту: сеоско домаћинство).

(2) У сеоском домаћинству могу се пружати угоститељске услуге смјештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смјештајних капацитета до 12 гостију, а организованој туристичкој групи до 50 гостију која не користи услуге смјештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића.

(3) У сеоском домаћинству, пружају се услуге припремања јела, услуживања хране и пића која су произведена на пољопривредном газдинству из програма властите производње, као и дегустација сопствених производа домаћинства организованим туристичким групама које не користе услуге смјештаја.

(4) Угоститељски објекти за смјештај, ихрану или пиће у оквиру сеоског домаћинства подлијежу обавезној категоризацији од стране надлежног органа.

(5) Субјекти из става 1. овог члана могу обављати дјелатност, издавати и рекламирати услуге сеоског домаћинства преко туристичке организације града или општине, путничке агенције или привредног субјекта, на основу посебног уговора.

Члан 18.

(1) Физичко лице и чланови породичног домаћинства који обављају дјелатност у сеоском домаћинству морају да испуњавају здравствене услове, те да редовно обављају здравствене прегледе, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

(2) Угоститељске услуге у оквиру сеоског домаћинства могу се обављати у објектима који морају да испуњавају минималне техничке и санитарно-хигијенске услове.

(3) Министар ће уз сагласност министра надлежног за послове пољопривреде, за послове здравља, те просторног уређења и екологије правилником прописати минималне- техничке и санитарно-хигијенске услове које морају да испуњавају објекти у сеоском домаћинству.

Члан 19.

(1) Физичка лица могу пружати услуге из чл. 16. став 1. и 17. став 1. овог закона након уписа у регистар пружаоца услуга у апартманима, кућама за одмор, "bed and breakfast" и собама за изнајмљивање, као и угоститељских услуга у оквиру сеоског домаћинства (у даљем тексту: Регистар).

(2) Упис у Регистар и вођење регистра из става 1. овог члана обавља Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге (у даљем тексту: АПИФ).

(3) Физичка лица, приликом регистрације код АПИФ-а, поред остале документације, достављају и изјаву из члана 7. став 3. овог закона.

(4) У погледу одговорности субјеката из става 1. овог члана сходно се примјењују одредбе члана 8. став 2. овог закона.

(5) АПИФ доставља податке из Регистра Министарству, Пореској управи и надлежном органу којем регистровани субјекти припадају, у року од осам дана од дана извршеног уписа.

(6) Влада Републике Српке (у даљем тексту: Влада) ће, на приједлог Министарства уредбом прописати документацију неопходну за спровођење регистрациј, као и поступак регистрације субјеката из става 1. овог члана.

(7) Висину трошкова неопходних за спровођење поступка регистрације код АПИФ-а утврђује Влада, на приједлог Министарства.

Члан 20.

(1) Правна лица и предузетници могу организовати услуге камповања под условима утврђеним овим законом.

(2) Камповањем, у смислу овог закона, сматра се смјештај и боравак гостију, односно туриста у природи, под шатором и другим објектима (камп кућице, камп приколице).

(3) Камповање се може вршити само у организованим камповима, под којима се сматрају кампови који се налазе на подесном, намјенски уређеном и ограђеном земљишту, са обезбјеђеном пратећом инфраструктуром (санитарно-хигијенски услови, мокри чвор, одлагање смећа и сл.), на којем се гостима изнајмљују простори за камповање или камп јединице за смјештај властите или у кампу изнајмљене опреме.

(4) Изузетно, за вријеме одржавања спортске, културно-умјетничке или друге манифестације дозвољено је организовање привременог кама изван кампова из става 3. овог члана, на за то одређеним просторима у складу са рјешењем надлежног органа, у којем случају камп не мора испуњавати опште минималне услове у погледу изградње објеката и пратеће инфраструктуре.

(5) За обављање дјелатности из ст. 1. 3. и 4. овог члана угоститељ је дужан да прибави рјешење надлежног органа и да надлежном органу поднесе захтјев за одређивање категорије у случају из става 3. овог члана.

(6) Надлежни орган рјешењем из става 5. овог члана одређује простор (земљиште), мјесто и вријеме пружања услуга кампа из ст. 3. и 4. овог члана.

(7) Поред података из става 6. овог члана рјешење надлежног органа за привремени камп садржи и податке о организатору каповања у привременом кампу, вријеме за које се простор или земљиште може користити за камповање, као и обавезе организатора у погледу обезбјеђења привремених санитарно-хигијенских објеката.

(8) Против рјешења из става 5. овог члана дозвољено је изјавити жалбу Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(9) Министар, уз сагласност министара надлежних за послове здравља, просторног уређења и екологије, правилником прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга у организованом и привременом кампу, као и о поступку и начину одређивања категорије организованог кампа.

Члан 21.

(1) Угоститељи могу обављати угоститељску дјелатност у објектима ловно-риболовног туризма.

(2) Угоститељски објекти у ловно-риболовном туризму су објекти за смјештај ловаца и риболоваца.

(3) Према врсти услуга које пружају угоститељски објекти у ловно-риболовном туризму могу бити:

а) ловачка колиба,

б) ловачка кућа и

в) ловачка вила.

(4) Угоститељ је поред обавеза из чл. 27. и 28. овог закона у објектима за смјештај ловаца и риболоваца обавезан да видно истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма,

(5) Министар ће уз сагласност министара надлежних за послове пољопривредне и шумарства, унутрашњих послова и екологије, посебним правилником прописати минимално- техничке услове за изградњу, уређење и опремање угоститељских објеката у ловно-риболовном туризму, као и стандарде, услове и начин пружања и коришћења услуга ловног туризма.

IV КАТЕГОРИЗАЦИЈА УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА

Члан 22.

(1) Категоризацијом се угоститељски објекти у оквиру једне врсте разврставају у поједине категорије објеката према карактеру и стандарду услуга које се у њима пружају и према испуњености обавезних и факултативних елемената за одређивање категорије.

(2) Угоститељски објекти за смјештај разврставају се у категорије, у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

(3) Угоститељски објекат за смјештај врсте "хотел" може се разврстати у подврсту и према посебним стандардима који се у њему пружају.

(4) Изузетно од става 2. овог члана угоститељски објекти затвореног типа у којима се пружају услуге смјештаја се не категоришу.

(5) Категорија угоститељског објекта означава се са одговарајућим бројем звјездица на стандардној плочи.

(6) Угоститељ, односно физичко лице може да отпочне са обављањем угоститељске дјелатности у угоститељском објекту који се, према одредбама чл. 23. и 24. овог закона, разврстава у одређену категорију уколико је поднио захтјев за утврђивање категорије надлежном органу.

(7) Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, те просторног уређења и екологије, правилником прописује поступак категоризације који спроводи комисија Министарства или комисија надлежног органа, као и одређује стандарде за утврђивање категорије угоститељских објеката који подлијежу обавезној категоризацији, те прописује изглед и садржај стандардних плоча за означавање категорије угоститељског објекта.

Члан 23.

(1) Категоризацију угоститељских објеката за смјештај врсте: хотел, апартхотел, мотел, туристичко насеље и пансион врши Министарство.

(2) Угоститељ подноси захтјев за одређивање категорије угоститељских објеката из става 1. овог члана Министарству.

(3) Министар рјешењем именује Комисију за категоризацију чији је задатак да спроведе поступак категоризације угоститељских објеката из става 1. овог члана.

(4) Министар, на приједлог Комисије за категоризацију, доноси рјешење о разврставању врсте, односно подврсте угоститељског објекта у одређену категорију.

(5) Рјешење из става 4. овог члана подлијеже ревизији након истека рока од четири године од дана достављања истог.

(6) Министарство по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 5. овог члана.

(7) Изузетно од става 5. овог члана, Министар може на приједлог Комисије за категоризацију донијети привремено рјешење за одређивање категорије на период од шест мјесци, уколико Комисија утврди да угоститељ може у кратком временском року да отклони одређена одступања од утврђене категорије.

(8) Рјешење из ст. 4. и 7. овог члана је коначно и против истог није дозвољена жалба, али се може тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(9) Министарство води регистар категорисаних угоститељских објеката из става 1. овог члана.

Члан 24.

(1) Категоризацију угоститељских објеката за смјештај врсте : апартман, кућа за одмор, "bed and breakfast", соба за изнајмљивање, сеоско домаћинство и камп врши надлежни орган.

(2) Угоститељ, односно физичко лице подноси захтјев за одређивање категорије угоститељских објеката из става 1. овог члана надлежном органу.

(3) Начелник општине или градоначелник града рјешењем именује Комисију за категоризацију чији је задатак да спроведе поступак категоризације угоститељских објеката из става 1. овог члана.

(4) Руководилац унутрашње организационе јединице надлежног органа, на приједлог Комисије за категоризацију, доноси рјешење о разврставању врсте угоститељског објекта из става 1. овог члана у одређену категорију.

(5) Рјешење из става 4. овог члана подлијеже ревизији након истека рока од четири године од дана достављања истог.

(6) Надлежни орган по службеној дужности води рачуна о истеку рока из става 5. овог члана.

(7) Изузетно од става 5. овог члана, руководилац унутрашње јединице надлежног органа може на приједлог Комисије за категоризацију донијети привремено рјешење за одређивање категорије на период од шест мјесци, уколико Комисија утврди да угоститељ може у кратком временском року да отклони одређена одступања од утврђене категорије.

(8) Против рјешења из ст. 4. и 7. овог члана дозвољена је жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(9) Надлежни орган води регистар категорисаних објеката из става 1. овог члана.

Члан 25.

(1) Ако се у року који је одређен за ревизију у рјешењу из члана 23. став 5. и члана 24. став 5. овог закона одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта која је одређена, угоститељ је дужан да у року од осам дана од дана промјене стандарда поднесе захтјев ради распоређивања објекта у одговарајућу категорију.

(2) Ако се у поступку ревизије утврди да угоститељски објекат поновно испуњава услове за категорију која је одређена рјешењем, угоститељ није обавезан да поднесе захтјев за одређивање категорије, већ му се рјешењем потврђује постојећа категорија угоститељског објекта.

(3) Ако се у поступку ревизије утврди да угоститељски објекат одступа од прописаних стандарда за категорију угоститељског објекта, рјешењем се утврђује престанак раније издатог рјешења о утврђивању категорије, а угоститељ је дужан да у року од осам дана од дана пријема наведеног рјешења поднесе захтјев за поновно распоређивање објекта у одговарајућу категорију.

(4) Промјена категорије угоститељског објекта врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије угоститељског објекта.

(5) Угоститељ, односно физичко лице сноси трошкове одређивања категорије угоститељског објекта из чл. 23, 24. и 25. овог закона и исти се плаћају у моменту подношења захтјева за одређивање категорије.

(6) Трошкови категоризације угоститељског објекта из члана 23. овог закона уплаћују се у корист Буџета Републике Српске, док се трошкови одређивања категорије угоститељског објекта из члана 24. овог закона уплаћују у корист буџета јединице локалне самоуправе.

(7) Издавање стандардних плоча за означавање врсте и категорије угоститељског објекта врши Министарство за угоститељске објекте из члана 23. овог закона, односно надлежни орган за угоститељске објекте из члана 24. овог закона.

Члан 26.

(1) Рјешење којим се угоститељски објекат разврстава у категорију престаје да важи:

а) ако угоститељ у случају из члана 25. став 1. не поднесе захтјев за одређивање категорије угоститељског објекта и

б) ако је у поступку ревизије из члана 25. став 3. овог закона утврђено да објекат не испуњава услове за разврставање у постојећу категорију.

(2) У случају из става 1. тачка а.) овог члана брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката и евидентира га као некатегорисан објекат, а у случају из става б) овог члана орган који води регистар категорисаних објеката евидентира промјену категорије угоститељског објекта.

V ОБАВЕЗЕ УГОСТИТЕЉА

Члан 27.

(1) Угоститељ који обавља угоститељску дјелатност према овом закону је обавезан да:

а) на улазу у угоститељски објекат видно истакне фирму и врсту угоститељског објекта,

б) на улазу у угоститељски објекат видно истакне распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању,

в) у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима и стандардима,

г) истакне цијене хране, пића и напитака на уобичајеним цјеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме,

д) се придржава истакнутих, односно објављених цијена,

ђ) за сваку пружену услугу изда фискални рачун,

е) утврди нормативе о утрошку намирница и пића за поједине услуге исхране и пића, које је на захтјев дужан предочити госту,

ж) у сваком угоститељском објекту води тачно и ажурно пословну књигу која садржи евиденцију о набавци робе која служи за пружање угоститељских услуга, са посебним доказима о поријеклу робе,

з) води књигу утисака на прописан начин уз обавезу да у прописаном року један примјерак приговора корисника услуга достави надежном инспекцијском органу,

и) врши услуживање пића искључиво у стакленој амбалажи, чиме се искључује могућност коришћења РЕТ амбалаже (пластична амбалажа) и

ј) видно истакне забрану точења алкохолних пића лицима млађим од 18 година.

(2) Угоститељ не може користити робу за пружање угоститељских услуга за коју не посједује документацију о набавци, за коју није сачињена калкулација цијена и која није евидентирана у пословну књигу.

(3) Обавезе из става 1. тч. и) и ј) овог члана односе се и на субјекте из члана 4. овог закона.

(4) Министар ће правилником прописати облик, садржај и начин вођења пословне књиге у угоститељским објектима, као и облик, садржај и начин вођења књиге утисака у угоститељским објектима.

Члан 28.

(1) Угоститељ који обавља угоститељску дјелатност у објектима за смјештај који подлијежу обавезној категоризацији поред обавеза из члана 27. ст. 1. и 2. овог закона, дужан је да:

а) на улазу у угоститељски објекат видно истакне стандардну плочу са ознаком категорије угоститељског објекта одређену од стране Министарства, односно надлежног органа,

б) води књигу гостију, дневно и уредно,

в) видно истакне цијене услуга и придржава се истакнутих цијена,

г) у пропагандним публикацијама угоститељског објекта за смјештај и у средствима јавног оглашавања обавезно назначи врсту и категорију објекта која му је одређена и

д) утврди кућни ред у угоститељском објекту за смјештај и истакне га на рецепцији, а извод из кућног реда обавезно истакне у свим смјештајним јединицама.

ђ) осигурати госте од посљедица несрећног случаја.

(2) Угоститељ који обавља угоститељску дјелатност у објектима за смјештај обавезан је да до 15. априла, односно 15. октобра године публикује максималне цијене које намјерава да примјењује у шестомјесечном периоду.

(3) Уколико угоститељ из става 2. овог члана не обнови саопштење о цијенама у предвиђеном року сматра се да остаје при раније публикованим цијенама.

(4) Саопштење из става 2. овог члана доставља се Министарству.

(5) Министар ће правилником прописати облик, садржај и начин вођења књиге гостију у угоститељским објектима за смјештај, као и облик и садржај обрасца саопштења из става 2. овог члана.

Члан 29.

(1) Угоститељ послује током цијеле године или сезонски.

(2) Угоститељ утврђује период пословања из става 1. овог члана за сваки угоститељски објекат и о томе обавјештава надлежни орган.

Члан 30.

(1) Влада Републике Српске уредбом утврђује критеријуме за одређивање радног времена угоститељских објеката.

(2) На основу критеријума из става 1. овог члана, надлежни орган одлуком одређује радно вријеме угоститеља.

Члан 31.

(1) Надлежни орган је обавезан Министарству полугодишње достављати податке о броју и врсти угоститељских објеката.

(2) Министар ће упутством прописати облик и садржај образаца за доставу података из става 1. овог члана.

(3) Министарство води регистар о броју и врсти угоститељских објеката.

Члан 32.

(1) У угоститељским објектима забрањено је вршити продају, употребу и послуживање алкохолних пића лицима млађим од 18 година.

(2) Влада Републике Српске, на приједлог Министарства, уредбом прописује начин извршења мјере из става 1. овог члана.

Члан 33.

(1) У пословању са храном у свим фазама припремања јела, производње и услуживање хране, угоститељи који имају кухињу као посебан минимални технички услов за обављање угоститељске дјелатности обавезни су обезбиједити системско спровођење општих и специфичних услова хигијене хране, у складу са прописима из области здравствене исравности хране.

(2) Угоститељи су дужни да успоставе и спроведу редовне контроле хигијенских услова припремања хране у сваком угоститељском објекту из става 1. овог члана, спровођењем превентивног поступка самоконтроле, у складу са Принципима система анализе опасности и критичних контролних тачака (НАССАР стандард).

VI НАДЗОР

Члан 34.

(1) Надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донијетих на основу овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем и примјеном овог закона врши тржишна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(3) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у угоститељским објектима врши здравствено-санитарна инспекција.

(4) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се уређује заштита животне средине врши инспекција надлежна за заштиту животне средине.

(5) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се прописује поступање надлежног органа врши управна инспекција.

(6) Надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се уређује радно вријеме угоститељских објеката врши комунална полиција, у складу са посебним прописима.

Члан 35.

(1) Ако у вршењу инспекцијског надзора на пословањем угоститеља тржишни инспектор утврди да пропис није примијењен или је неправилно примијењен, дужан је да донесе рјешење којим налаже отклањање утврђених неправилности и да одреди рок за њихово отклањање.

(2) Инспектор је дужан да донесе рјешење о привременој забрани обављања угоститељске дјелатности и пружању услуга, односно рада у угоститељском објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне.

(3) Забрана из става 2. овог члана траје до отклањања противправног стања које је проузроковало забрану.

Члан 36.

(1) У вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор је и дужан привремено одузети, односно заплијенити робу намијењену пружању угоститељских услуга, уз обавезно доношење рјешења, када се:

а) роба продаје и користи за пружање угоститељских услуга без прописане документације о њеном поријеклу,

б) када роба служи за пружање угоститељских услуга од стране лица које није регистровано за обављање угоститељске дјелатности,

в) када се роба користи за обављање угоститељских услуга прије него што је иста евидентирана у пословним књигама угоститеља и

г) када се роба користи за обављање угоститељских услуга, а није усаглашена са прописаним и декларисаним захтјевима, као и када роба може представљати опасност за живот и здравље корисника услуга.

(2) Када је роба која служи пружању угоститељских услуга подложна кварењу или када њено чување изискује несразмјерне трошкове, тржишни инспектор ће одредити да се иста комисијски прода, о чему ће у поднесеној пријави обавијестити надлежни орган приликом покретања прекшајног поступка.

Члан 37.

(1) У вршењу инспекцијског надзора тржишни инспектор је дужан привремено затворити угоститељски објекат и донијети рјешење, ако:

а) угоститељ обавља угоститељску дјелатност без рјешења којим је одобрено обављање угоститељске дјелатности,

б) угоститељ обавља угоститељску дјелатност или пружа остале угоститељске услуге у угоститељском објекту који не испуњава прописане опште минималне техничке и друге законом прописане услове за обављање угоститељске дјелатности,

в) угоститељ послује без одређене категорије у угоститељском објекту који се према одредбама овог закона разврстава у категорију, односно уколико није поднио захтјев за утврђивање категорије надлежном органу,

г) угоститељ обавља угоститељску дјелатност у објектима који немају запослена стручна лица која испуњавају услове из члана 18. овог закона и

д) ако се инспектору онемогући вршење послова инспекцијског надзора.

(2) У случају затварања угоститељског објекта тржишни инспектор је дужан да га запечати.

(3) О затварању угоститељског објекта тржишни инспектор је дужан сачинити записник и у року од 48 часова од часа затварања угоститељског објекта, донијети рјешење против кога се може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(4) Уколико се у угоститељском објекту налазе лако кварљиве намирнице, угоститељ је дужан писменим путем у року од 24 часа од затварања угоститељског објекта, поднијети захтјев тржишном инспектору за отварање угоститељског објекта и у присуству инспектора ће се изнијети намирнице, након чега ће се угоститељски објекат поновно привремено затворити.

Члан 38.

(1) Испуњеност услова из члана 7. ст. 1. и 6. овог закона провјерава надлежна инспекција у редовном инспекцијском прегледу, а најкасније у року од 15 дана након доношења рјешења за обављање угоститељске дјелатности из члана 7. став 2. овог закона.

(2) Након извршеног инспекцијског прегледа из става 1. овог члана, надлежни инспектор сачињава записник о извршеном инспекцијском прегледу.

(3) Уколико се у инспекцијском прегледу утврди да за пословни простор за који је добио рјешење за обављање угоститељске дјелатности угоститељ не посједује употребну дозволу из члана 7. став 6. овог закона, надлежни инспектор о томе обавјештава орган управе надлежан за област уређења простора.

(4) Уколико се инспекцијским прегледом утврди да нису испуњени услови из члана 7. ст. 1. и 6. овог закона, надлежни инспектор обавезан је да предузме мјере и радње у складу са одредбама овог закона.

Члан 39.

(1) У погледу правила поступка инспекцијског надзора, осталих овлашћења тржишног инспектора, као и жалбеног поступка, примјењују се одговарајуће одредбе закона који регулише област инспекција у Републици Српској.

(2) Против рјешења тржишног инспектора може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана пријема рјешења инспектора.

(3) Жалба против рјешења инспектора не одлаже његово извршење.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) обавља угоститељску дјелатност без рјешења надлежног органа (чл. 5 и 7. став 2.) и

б) обавља угоститељску дјелатност у објекту који подлијеже обавезној категоризацији без рјешења о утврђеној категорији (члан 23).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 4.500 КМ.

(3) За прекршај из става 1. т. а) и б) овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 10.000 КМ.

Члан 41.

(1) Новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) поднесе писмену изјаву о испуњености минималних техничких услова са нетачним подацима (члан 7. став 3),

б) обавља угоститељску дјелатност без испуњености услова из члана 10. став 2. овог закона,

в) обавља угоститељску дјелатност, а у поступку инспекцијске контроле из члана 38. овог закона се утврди да не испуњава прописане опште услове у погледу пословних просторија, уређаја и опреме (чл. 6. став 2 и 7. став 1),

г) обавља угоститељску дјелатност у сеоском домаћинству, изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast", соба за изнајмљивање, без регистрације из члана 19. овог закона,

д) обавља угоститељску дјелатност у кампу без посједовања рјешења надлежног органа за обављање те дјелатности (члан 20. став 5.),

ђ) обавља угоститељску дјелатност у објекту који подлијеже обавезној категоризацији без рјешења о утврђеној категорији (члан 23. и 24.),

е) не води пословну књигу која садржи евиденцију о набавци робе која служи за пружање угоститељских услуга, са посебним доказима о поријеклу робе из члана 27. став 1. тачка ж) овог закона, или уколико поступи у супротности са чланом 27. став 2. овог закона и

ж) врши услуживање алкохолним пићима лицима млађим од 18 година (члан 32.).

(2) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако поступи у супротности са чланом 4. овог закона,

(3) За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ.

(4) За прекршај из ст. 1. т. а), б), г), д), ђ), е) и ж) овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник или физичко лице новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ.

Члан 42.

(1) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 7.500 КМ казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) приликом обављања угоститељске дјелатности наплаћује различите цијене за домаће и стране држављане (члан 3. став 3),

б) пружа угоститељске услуге изван угоститељског објекта а не прибави сагласност надлежног органа за очување заштитног подручја члана 14. став 5.,

в) пружа угоститељске услуге угоститељске услуге изван угоститељског објекта или у покретним угоститељским објектима без прибављеног рјешења надлежног органа (члан 14. став 2. и 15. став 3.)

г) обавља угоститељску дјелатност, а у поступку инспекцијске контроле из члана 38. овог закона се утврди да не испуњава прописане опште услове у погледу пословних просторија, уређаја и опреме (чл. 16. став 3.),

д) пружа угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast" и соба за изнајмљивање у објектима смјештајних капацитета са преко осам соба, односно 16 кревета и у сеоском домаћинству у објектима смјештајних капацитета за 12 гостију, односно организованог туриста од преко 50 гостију истовремено (чл. 16. и 17),

ђ) пружа угоститељске услуге из чл. 16. и 18. овог закона, а не испуњава здравствене услове,

е) обавља угоститељску дјелатност у сеоском домаћинству, изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор, "bed and breakfast", соба за изнајмљивање, а не изврши регистрацију код АПИФ-а,

ж) обавља угоститељску дјелатност у објектима који подлијежу обавезној категоризацији, а не поднесе захтјев за утврђивање категорије Министарству, односно надлежном органу (члан 23. став 2, члан 24. и члан 25. ст. 1. и 3),

з) на улазу у угоститељски објекат видно не истакне фирму, врсту и стандардну плочу са ознаком врсте и категорије угоститељског објекта (члан 27. став 1. тачка а) и члан 28. став 1. тачка а),

и) на улазу у угоститељски објекат не истакне распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању (члан 27. став 1. тачка б),

ј) у угоститељском објекту не одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима (члан 27. став 1. тачка в),

к) не истакне цијене хране, пића и напитака на цјеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме или уколико се не придржава истакнутих, односно објављених цијена (члан 27. став 1. тачка г),

л) не утврди нормативе хране и пића (члан 27. став 1. тачка е),

љ) за сваку пружену услугу не изда фискални рачун (члан 27. став 1. тачка ђ),

м) не води пословну књигу ажурно и уредно (члан 27. став 1. тачка ж),

н) не води књигу утисака на прописан начин и благовремено не достави приговор надлежном инспекцијском органу (члан 27. став 1. тачка з),

њ) врши услуживање пића искључиво у пластичној ПЕТ амбалажи (члан 27. став 1. тачка и),

- о) видно не истакне забрану точења алкохолних пића лицима млађим од 18 година (члан 27. став 1. тачка ј),
- п) не води књигу гостију на прописан начин (члан 28. став 1. тачка б),
- р) у пропагандном материјалу и у службеним публикацијама не назначи врсту и категорију угоститељског објекта (члан 28. став 1 тачка г) и
- с) поступи у супротности са чланом 28. став 4.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник или физичко лице новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

(4) За прекршај из члана 10. став 4. казниће се физичко лице новчаном казном у распону од 300 до 1.500 КМ.

Члан 43.

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се:

а) одговорно лице у надлежном органу који благовремено Министарству не достави податке из члана 31. овог закона и

б) одговорно лице у надлежном органу које приликом издавања рјешења за обављање угоститељске дјелатности у оквиру фирме угоститељског објекта назначи и врсту угоститељског објекта.

Члан 44.

(1) За учињене прекршаје из чл. 40. и 41. овог закона који су почињени од стране истог угоститеља, у истом угоститељском објекту други пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности у том објекту у трајању од три мјесеца до шест мјесеци.

(2) За учињен прекршај из чл. 41. став 1. тачка ж) овог закона, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета (алкохолна и безалкохолна пића).

(3) За учињене прекршаје из чл. 42. овог закона који су почињени од стране истог угоститеља, у истом угоститељском објекту трећи пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности у том објекту у трајању од два мјесеца до четири мјесеци.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

(1) Угоститељи који обављају угоститељску дјелатност, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Угоститељи који обављају дјелатност у објектима који по одредбама овог закона подлијежу обавезној категоризацији дужна су да називе и категорије објеката ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана доношења правилника из члана 7. став 9. овог закона.

Члан 46.

(1) Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

(2) До доношења подзаконских аката на основу овог закона примењиваће се подзаконски акти донесени на основу Закона о угоститељству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/04, 37/06, 63/07, 101/07 и 73/08).

Члан 47.

(1) Влада Републике Српске ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона донијети уредбу из члана 19. овог закона.

(2) Влада Републике Српске ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети уредбе из чл. 30. и 32. овог закона.

Члан 48.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

а) Правилник о разврставању угоститељских објеката и минималним условима за рад угоститељских објеката (члан 7. став 9),

б) Упутство о садржају и изгледу изјаве за обављање угоститељске дјелатности (члан 8. став 4),

в) Правилник о начину и програму полагања стручног испита за конобара (члан 10. став 9.),

г) Правилник о начину пружања угоститељских услуга изван угоститељског објекта (члан 14. став 6),

д) Правилник о начину пружања угоститељских услуга у покретним угоститељским објектима (члан 15. став 6.),

ђ) Правилник о начину пружања туристичко-угоститељских услуга изнајмљивањем апартмана, кућа за одмор (члан 16. став 6.),

е) Правилник о начину пружања туристичко-угоститељских услуга у сеоском домаћинству (члан 18. став 5),

ж) Правилник о начину пружања туристичко-угоститељских услуга у кампу (члан 20. став 9.),

- з) Правилник о минималним условима з апружање услуга смјештаја у угоститељским објектима ловно-риболовног туризма (члан 21. став 4.)
  - и) Правилник о категоризацији угоститељских објеката (члан 22. став 6.),
  - ј) Правилник о садржају и начину вођења пословне књиге у угоститељским објектима (члан 27. став 3),
  - к) Правилник о садржају и начину вођења књиге утисака у угоститељским објектима (члан 27. став 3),
  - л) Правилник о садржају и начину вођења књиге гостију у угоститељским објектима за смјештај (члан 28. став 5),
  - љ) Правилник о садржају саопштења о цијенама у угоститељским објектима за смјештај (члан 28. став 5) и
  - м) Упутство о облику и садржају образаца за доставу података у Регистар угоститељства (члан 31. став 2.).
- (2) Надлежни орган ће у року од шест мјесеци донијети одлуку из члана 6. став 7. овог закона.

Члан 49.

- (1) Забрана услуживања пића у PET амбалажи (пластичној амбалажи) у угоститељским објектима примјењиваће се од 01.08.2010. године.
- (2) Угоститељи су обавезни испунити услове из члана 10. овог закона у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 50.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о угоститељству ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/04, 37/06, 63/07, 101/07 и 73/08).

Члан 51.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број:

ПРЕДСЈЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Датум:

Мр Игор Радојчић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О УГОСТИТЕЉСТВУ

УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона, садржан је у амандману XXXII на члан 69. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република Српска уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и робне резерве.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о угоститељству из 2004. године створио је нормативно–правни оквир за унапређење угоститељства као дјелатности од значаја за укупну привреду Републике Српске у домену пружања терцијарних услуга. Каснијим измјенама закона из 2006. и 2008. године поједностављене су процедуре, те отклоњене баријере приликом оснивања самосталних угоститељских радњи, те је продужен рок за примјену мјере забране услуживања пића из пластичне амбалаже у угоститељским објектима.

Потпуно нови закон практично сублимира сва ранија рјешења у сфери обављања угоститељских услуга, али и уводи сасвим нове одредбе и мјере које се нису могле имплементирати измјенама и допунама Закона. Наиме, нови закон је условљен чињеницом да се нова рјешења које он доноси нису могла позиционирати у оквиру основног текста Закона из 2004. године, те би, у случају писмене редакције Закона, таква рјешења заправо подразумијевала измјену више од половине одредаба Закона о угоститељству, а што је и према правилима нормативно-правне технике за израду прописа формалан услов за израду новог текста Закона. Увођење нових рјешења које доноси овај закон, захтијева и потпуну промјену систематике закона.

Новине које доноси Закон о угоститељству су:

- Врши се нова подјела угоститељских објеката, на угоститељске објекте за смјештај, угоститељске објекте за исхрану и пиће и кетеринг објекте. Раније законско рјешење је предвиђало покретне угоститељске објекте као посебну врсту објеката, а заправо се ови објекти класификују у оквиру угоститељских објеката за смјештај, исхрану и пиће са специфичношћу мијењања локације обављања дјелатности, док кетеринг објекти због специфичности услуга представљају трећу врсту угоститељских објеката, пошто се у њима само врши припремање хране, без услуживања.
- У зависности од корисника угоститељских услуга и начина одређивања цијена производа врши се класификација угоститељских објеката на објекте затвореног и отвореног типа;
- Законом се дозвољава обављање и других дјелатности у угоститељским објектима које су сродне угоститељским услугама и које служе, односно поспјешују квалитет угоститељске услуге. Ради се о трговини на мало дуванским производима (цигаретама) и штампом у складу са посебним прописима;

- Предвиђају се потпуно нови услови за поједине врсте угоститељске дјелатности, као што је изнајмљивање соба у приватном смјештају у сеоском домаћинству, те се олакшава регистрација ове врсте дјелатности прописивањем изузетка од обавезе регистрације дјелатности као предузетничке, а која се обавља пред Агенцијом за посредничке и информатичке послове-АПИФ;
- Законом се врши подјела надлежности у поступку категоризације угоститељских објеката за смјештај између републичких и оштинских нивоа власти;
- Закон садржи и неколико одредаба о управним радњама инспектора који су према посебним прописима надлежни да контролишу законитост пословања угоститеља. Како ће нови Закон о инспекцијама садржавати процесне норме и регулисати унутрашњу организацију Инспектората РС, то је било неопходно из тог закона преузети тзв. материјално-правне одредбе које дају овлаштење за предузимање конкретних управних радњи инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона;
- Овим измјенама предметног закона отклањају се одређена рјешења предвиђена у постојећем основном тексту закона, а која су се показала као проблематична са становишта практичне примјене закона. Ту се првенствено мисли на законско нормирање да угоститељи који обавља дјелатности у угоститељском смјештају врсте хотел, обавезно буду организовани у форми привредног друштва. Остале врсте дјелатности смјештајног типа могу се пружати од стране правних и физичких лица, односно предузетника. Новину представља и увођење услова у погледу стручне спреме за лица која руководе појединим врстама угоститељских објеката. Циљ оваког рјешења јесте да се уведу професионални стандарди у погледу начина обављања угоститељске дјелатности у објектима у којима се пружају смјештајне услуге гостима, тзв. "менаџери у угоститељству". Исто тако, уводи се обавеза да сви угоститељски објекти у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона морају запошљавати лице које непосредно услужује госте, а које је или завршило угоститељску школу, или посједује средњу стручну спрему уз обавезно полагање посебног стручног испита за конобара. Циљ оваког законског рјешења је стандардизација и професионализација угоститељске дјелатности;
- Уводи се тзв. "НАССАР стандарди" у угоститељској дјелатности у угоститељским објектима који посједују кухињски блок као посебан минимални технички услов, који обезбјеђује здравствену исправност хране према прописима ЕУ примјеном контролних тачака у процесу припремања хране у цјелокупном ланцу исхране;
- Законом је предвиђено доношење уредбе Владе РС којом ће се поближе дефинисати смјернице и критеријуми за одређивање радног времена угоститељских објеката. На овај начин прописале се обавезујући критеријуми за општине у поступку одлучивања о радном времену угоститељских објеката који послују на њиховој територији, услови у погледу продужења и скраћења радног времена угоститељских објеката и сл.;
- Први пут се законски уводи обавеза вођења тзв. регистра угоститељства. Према законском рјешењу, обавеза је јединице локалне самоуправе да Министарству надлежном за послове туризма и угоститељства доставља податке о броју и врсти угоститељских објеката. Ови подаци су значајни са становишта вођења статистике у погледу оствареног броја ноћења и оствареног укупног промета у угоститељским објектима имајући у виду чињеницу да се досадашњи статистички подаци у сфери угоститељства односе на државна предузећа, а не и на тзв. СУР, тј. самосталне

угоститељске радње. Подаци су од круцијалне важности за предузимање стратешких активности у области угоститељства;

- Законски се нормира забрана точења алкохолних пића лицима млађим од 18 година;
- Извршено је и усклађивање висина прекршајних, новчаних санкција са новим Законом о прекршајима.

Све набројане измјене захтијевале су доношење новог Закона о угоститељству.

УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ У ИЗРАДИ ЗАКОНА О УГОСТИТЕЉСТВУ

У складу са тачком 4. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности у консултацијама у изради закона ("Службени гласник Републике Српске", број 123/08), Министарство трговине и туризма је позвало Привредну комору Републике Српске, Удружење послодаваца Републике Српске, Удружење за заштиту потрошача у Републици Српској, Удружење угоститеља и хотелијера РС, Републичку управу за инспекцијске послове, Gender центар Републике Српске и све остале заинтересоване субјекте да Министарству доставе евентуалне примједбе и сугестије на Преднацрт закона о угоститељству.

У поступку јавних расправа на Преднацрт закона о угоститељству досатвљене су слједеће примједбе:

1. Инспекторат Републике Српске је актом број: 26.020/324-1244/09 од 08.06.2009. године сугерисао да се у члану 5. ст. 3 и 4. бришу, што није прихваћено имајући у виду да је другим законским актима и то Законом о занатско-предузетничкој дјелатности и Законом о предузећима дозвољено да се у истом пословном простору обавља више различитих врста дјелатности уколико субјект испуњава све потребе услове за обављање тих дјелатности . У члану 5. ст. 3. и 4. дата је могућност да су у угоститељским објектима обавља дјелатност трговине на мало дуваном и прерађевинама од дувана, трговине на мало штампом, сувенирима и домаћих производа, као и остале дјелатности које су сродне угоститељској дјелатности под условом да угоститељи који обављају такву дјелатност испуњавају услове одређене посебним прописима. Под посебним прописима за нпр. обављање дјелатности трговине на мало дуваном подразумијевају се услови из Закона о забрани продаје дувана лицима млађим од 18 година и Закона о трговини, односно подзаконских аката донесених по основу примјене наведених закона.

Прихваћена је примједба да се обавезе из члана 9. усагласе са Министарством просвјете и културе, а односе се на прописивање програма полагања испита за конобара. Прихваћена је и примједба да се у члану 32, као и у осталим члановима који се односе на дефинисање инспекцијске службе задужене за контролу одредаба овог закона, умјесто ријечи: "туристичка" пишу ријечи: "надлежна инспекција".

У складу са сугестијама Инспектората, прецизније су дефинисани разлози за затварање угоститељског објекта у члану 35. Закона.

Није прихваћена примједба да се брише одредба члана 30. која се односи на забрану служења алкохолних пића лицима млађим од 18 година, имајући у виду да је тренутно предметна материја регулисана Уредбом Владе Републике Српске од 2006. године, која се примјењује до законског регулисања предметне материје, тј. законом се дефинише управна мјера забране точења пића лицима млађим од 18 година и прописују

прекршајне санкције, а ближи услови за примјену наведене забране одређују се уредбом Владе РС.

2. Примједбе Привредне комора РС, Удружење хотелијера и ресторатера РС, појединих угоститељских објекатаи, као што су ЗТЦ "Бања Врућица", хотел "Калдера", Лакташи, хотел "Термаг", Јахорина, као и примједбе са јавне расправе од 02.06.2009. године:

- У члану 13. прихваћена је примједба да се избрише став 6. који је предвиђао обавезу да угоститељ који обавља угоститељску дјелатност изван објекта обавезно држи одобрење за рад у сваком мјесту обављања дјелатности;
- Члан 10. преднацрта закона је у потпуности брисан. Члан је дефинисао начин обављања угоститељских услуга преко аутомата, а предметна област представља трговину на мало пићима и напицима у амбалажном стању;
- У члану 10. преднацрта преформулисан је став 6;
- Није прихваћен приједлог да се у члану 9. који дефинише услове у погледу руководиоца (пословође) у угоститељским објектима за смјештај, поред услова у погледу врсте стручне спреме предвиди и "висока стручна спрема друштвеног смјера";
- Прихваћена је сугестија да се предвиди прелазни рок за примјену "НАССАР" стандарда у угоститељству на период од двије године од момента ступања на снагу овог закона, како би се сви угоститељски објекти прилагодили техничко-технолошким захтјевима за примјену наведеног стандарда у поступку дистрибуције и манипулације храном у оквиру угоститељског објекта, имајући у виду да се ради о скупој технологији и да сви постојећи ресторани неће моћи испоштовати наведени услов у законом предвиђеном року . Овај рок је специјалан имајући у виду да Законом о храни није дефинисан прелазни рок за примјену овог стандарда на све малопродајне објекте и произвиђање хране у Републике Српске;
- Прихваћена је примједба да се радно вријеме за угоститељске објекте у члану 28. овог закона одређује од стране јединице локалне самоуправе, а не од стране Владе РС, како је то било предвиђено у закона, с тим да се посебном уредбом Владе РС, поближе утврде критеријуми за дефинисање радног времена, критеријуми за продужење и скраћење радног времена, за рад објекта у стамбено-пословно комплексу, и поступка обавезног усаглашавања радног времена за исте врсте угоститељских објеката од стране свих општина у Републици Српској. Досадашња материја је била регулисана Упутством Министарства трговине и туризма ("Службени гласник РС", бр. 13/05 и 13/06);
- Није прихваћена примједба да се као општи минимални услов избрише члан 15. ст. 1. и 2. и члан 17. став 1. Закона који се односи на обавезу чланова породичног домаћинства и сеоског домаћинства да испуњавају здравствене услове у складу са прописима из области здравствене заштите, имајући у виду да су у наведеним објектима општи хигијенски услови на nižем нивоу од других врста угоститељских објеката;
- Није прихваћена примједба да се у текст Закона предвиди поступак накнаде штете у ситуацији када је због непредвиђених радова од стране јавних органа власти угоститељски објекат принуђен обуставити рад, имајући у виду да је предметна материја регулисана општим законским актима из области облигационих односа и правилима у поступку накнаде штете;

- Није прихваћена примједба да се одреди тзв. "вријеме толеранције" у угоститељским објектима, а што ће се регулисати актима надлежних органа јединице локалне самоуправе у складу са критеријумима из Уредбе Владе РС;
- Није прихваћена примједба да се у члану 40. за исти прекршај предвиди одговорност угоститеља, када је већ прописана и санкционисана обавеза угоститеља да истакне фирму и категорију објекта;
- Није прихваћена примједба да се одложи примјена чл. 15. и 17. овог закона на период од двије године од момента његовог ступања на снагу, а у погледу обавезе чланова породичног и сеоског домаћинства да испуњавају здравствене услове пошто је Преднацртом закона остављен сасвим довољан рок од једне године од дана ступања на снагу овог закона за прилагођавање његовим одредбама.

УСКЛАЂЕНОСТ СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Приједлог закона о угоститељству је дјелимично усклађен са Уговором о Европској заједници, Наслов VI (бивши наслов V) – Заједнички прописи о конкуренцији, пореском систему и приближавању законодавстава, Глава 3 – Усклађивање правних прописа, члан 95 (бивши члан 100a) / Treaty establishing the European Community, Title VI – Common rules on competition, Chapter 3 – Approximation of the laws, Article 95., као и са директивам ЕУ, и то:

- Директива Савјета Европе 2008/8/EC - измјене и допуне Директиве 2006/112/EC о мјесту пружања услуга / Council Directive 2008/8/EC of 12 February 2008 amending Directive 2006/112/EC as regards the place of supply of services, Official Journal L 044, 20/02/2008;
- Директива Европског парламента и Савјета 94/62/EC о амбалажи и амбалажном отпаду/European Parliament and Council Directive 94/62/EC of 20 December 1994 on packaging and packaging waste, OJ L 365, 31.12.1994;
- Саопштење Савјета Европе 2009/C 107/1 о амбалажи пића, системима депозита и слободног кретања роба / Communication from the Commission 2009/C 107/1 on Beverage packaging, deposit systems and free movement of goods, OJ C 107, 9.5.2009. – дјелимично усклађен.

Приједлог Закона о угоститељству је дјелимично усклађен са наведеним директивама пошто се у њима на уопштен начин дефинише пружање услуга (у свим дјелатностима) и заштита потрошача, амбалажно паковање у свим сферама производње и пружања услуга. Директиве не регулишу директно област угоститељства, већ то чине на посредан начин.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОНУЂЕНИХ РЈЕШЕЊА

У члану 1. Закона поближе су појашњена основна питања која ће се регулисати у предметном закону из области угоститељства, као што су: врсте угоститељских објеката, поједни облици угоститељске дјелатности, категоризација угоститељских објеката и друга питања које је неопходно законски регулисати.

Чланом 2. прописани су појмови који ће се користити у овом закону.

Чланом 3. дата је уопштена дефиниција угоститељске дјелатности. У смислу овог закона под тим појмом подразумијевамо пружање услуга смјештаја, услуге исхране и услуживање пићима у разноврсним угоститељским објектима, као што су угоститељски објекти за смјештај (хотели, мотели, собе за изнајмљивање и сл.) и угоститељски објекти за исхрану и пиће (кафе барови, кафане, диско-клубови и сл). Дакле, угоститељска дјелатност подразумијева три основне врсте услуга које се гостима пружају и то: услуге смјештаја у смјештајним јединицама (собе, апартмани), услуге припремања јела, хране и пића, и услуге услуживања припремљених јела, хране и пића. Поред наведеног, под угоститељском дјелатношћу подразумијева се и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом мјесту.

У члану 4. овог закона описане су ситуације у којима се пружање услуга припремања хране и услуживање пићима не сматра угоститељском дјелатношћу. Ради се углавном о објектима затвореног типа, у којима се угоститељске услуге обављају или за потребе запослених у одређеним установама, институцијама, организацијама, нпр. школама, предшколским установама, предузећима, уз услов да се такве услуге пружају од стране запослених у тим установама и да се исте не пружају трећим лицима, већ само члановима, односно запосленим у наведеним институцијама. У свим осталим случајевима ради се о класичној угоститељској дјелатности за чије је обављање неопходно прибавити одобрење за рад, те испунити остале опште и посебне услове који ће се поближе одредити посебним подзаконским актима.

Чланом 5. Закона прописано је да угоститељску дјелатност могу обављати сви привредни субјекти без обзира на организациону форму њиховог дјеловања и њихов правни статус, те је наглашено да то могу бити само привредна друштва (предузећа) или физичка лица регистрована као предузетници, у складу са посебним законом. Имајући у виду да се под угоститељством у нашем смислу подразумијева пружање услуга трећим лицима на комерцијалној основи, потребно је законски нормирати обавезу привредних субјекта који обављају угоститељску дјелатност да се региструју, односно да прибаве одобрење за обављање те дјелатности које издаје јединица локалне самоуправе. У истом члану је наглашено да угоститељски објекти који према одредбама овог закона подлијежу обавезној категоризацији могу да обављају дјелатност одмах по добијању одобрења за рад и подношења захтјева за утврђивање категорије. Другим ријечима, поступак категоризације, нпр., хотела слиједи након добијања одобрења за обављање угоститељске дјелатности јединице локалне самоуправе у хотелу, и од тог момента објекат може да отпочне са обављањем угоститељске дјелатности. Овакво рјешење представља олакшање свим угоститељима чији објекти подлијежу обавезној категоризацији због тога што је досадашњи закон садржавао одредбу о томе да објекти који подлијежу обавезној категоризацији могу отпочети са обављањем дјелатност, тек по добијању рјешења о одређивању категорије. Наведено рјешење из Нацрта овог закона је практичније, пошто нема оправданих разлога за одлагање момента за почетак обављања угоститељске дјелатности по добијању рјешења о одређивању категорије, пошто се издавањем одобрења за обављање угоститељске дјелатности претпоставља испуњености свих општих и посебних услова за обављање угоститељске дјелатности. У истом члану је прописан једини законски изузетак од правила да сви привредни субјекти без обзира на то да ли су регистровани као привредно друштво или предузетничка радња, могу да обављају све врсте угоститељске дјелатности. Наиме, угоститељске дјелатности у хотелу могу се обављати само од стране угоститеља које је регистровано као привредно друштво. Овим

рјешењем се намјерава задржати досадашња пракса, увести озбиљност у пословању, и дати веће гаранције госту у погледу испуњености посебних стандарда имајући у виду да хотели спадају у највиши ранг угоститељских објеката.

У члану 6. Закона наведено је да се угоститељска дјелатност обавља се у објектима, просторијама и просторима који чине грађевинску цјелину, који су функционално повезани, и који испуњавају прописане услове у погледу изградње, уређаја и опреме за пружање појединих врста угоститељских услуга (угоститељски објекти), те да се у истим поред пружања угоститељских услуга могу обављати и друге врсте дјелатности које по свом карактеру и природи служе или подстичу само обављање угоститељства. У том смислу је предвиђена могућност да се у угоститељским објектима може обављати дјелатност трговине на мало дуваном и прерађевинама од дувана, трговина на мало штампом и остале дјелатности које су сродне угоститељској дјелатности.

Чл. 7. и 8. задржан је једноставнији систем издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности, у том смислу што ће такво нормативно рјешење у битној мјери убрзати процес издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности, како за физичка, тако и за правна лица. За разлику од досадашње праксе издавања одобрења за рад, новим законским рјешењем изричито је дефинисано да орган управе приликом одлучивања о основаности захтјева за издавање одобрења за рад за угоститељску дјелатност од странке не захтјева подношење доказа о основу кориштења пословног простора (уговор о закупу, посједовни лист, уговор о поклону, сагласност свих сувласника код сусвојине). Ово стога, што би евентулане спорове у вези са основама кориштења пословног простора требало да рјешава надлежни суд, пошто орган управе нема законско упориште за одлучивање о правној ваљаности основа за кориштење пословног простора. Исто тако, орган управе више не захтјева подношење употребне дозволе приликом одлучивања о основаности захтјева странке за обављање угоститељске дјелатности, али се чињеница посједовања провјерава накнадно, у редовном инспекцијском прегледу. Тиме ће се убрзати поступак издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности, с обзиром на дуг и мукотрпан процес добијања употребне дозволе. Подносилац захтјева за обављање угоститељске дјелатности у овјереној писаној изјави коју подноси органу локалне самоуправе гарантује испуњеност свих минималних услова у пословном простору у којем се намјерава обављати одређена врста угоститељске дјелатности, док инспекцијски органи у одређеном року од тренутка издавања одобрења за рад, у редовном инспекцијском прегледу провјеравају тачност изјаве у смислу испуњености минималних услова за обављање угоститељске дјелатности.

У члану 10. дефинисани су услови у погледу руководилаца у угоститељским објектима за смјештај. Циљ оваквог нормирања јесте увођење посебних стандарда у погледу запослених лица, тзв. менаџера у угоститељству, који ће својим ангажманом допринјети подизању квалитета услуга у угоститељству. Прописани су и услови за лица која непосредно услужују госте.

У члану 12. одређено је основно разврставање свих угоститељских објеката, на три основне групе и то: угоститељски објекти за смјештај, угоститељски објекти за исхрану и пиће, "catering" – кетеринг објекти. У оквиру наведене три групе угоститељских објеката предвиђено је њихово даље разврставање у зависности од карактера и природе услуга које се у њима пружају и од општих и посебних минималних услова за њихово обављање. У оквиру објеката за смјештај (хотели, мотели, пансиони, апартмани) основна услуга која се госту пружа јесте услуга смјештаја, док услуга исхране и пића се пружа као споредне, док

се у угоститељским објектима за исхрану и пиће углавном пружају услуге припремање хране и услуживање јелима, пићима и напицима, док се у појединим објектима за исхрану и пиће пружају и услуге смјештаја, као споредне услуге. У истом члану предвиђен је основ министру да утврди посебан правилник којим ће се поближе извршити разврставање угоститељских објеката, те у зависности од тога и одредити општи и посебни услови за поједине врсте угоститељских објеката. Што се тиче треће врсте угоститељских објеката, тј. тзв. кетеринг објеката, ради се о објектима у којима се само припрема храна, која се услужује на другом мјесту (авиони, аутобуси, возови), тако да наведени објекти не посједују основне услове у погледу изградње уређења и опреме, у том смислу што такви објекти не морају имати посебан простор, односно просторију за услуживање гостију и конзумирање јела на лицу мјеста, што их сврстава у посебан облик угоститељског објекта због специфичности услуга које се у њима пружају.

У члану 14. дефинишу се угоститељске услуге изван угоститељског објекта на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама.

Угоститељске услуге изван угоститељског објекта може да обавља само угоститељ, односно привредни субјект који већ обавља једну врсту угоститељске дјелатности, односно које је регистровано за угоститељство. Према предложеном законском рјешењу за обављање оваквих услуга угоститељ мора прибавити посебно рјешење јединице локалне самоуправе у којем се одређује мјесто и вријеме пружања угоститељских услуга. Предвиђено је да министар донесе посебан правилник којим ће се поближе регулисати начин обављања врста угоститељских услуга, уз претходно прибављену сагласност осталих министара који су надлежни за област просторног уређења, здравља и екологије. У каснијим члановима предвиђа се сарадња више надлежних министарстава приликом прописивања подзаконских аката. Ово стога, што се под општим условима за рад угоститељских објеката подразумевају одређени услови из области грађевинских прописа (прикључак на водоводну, електро, телефонску мрежу, освјетљење објекта, звучна изолација простора, висина просторије и сл), услови у погледу заштите здравља (здравствени услови за запослена лица, санитарно-хигијенски услови, тоалети), еколошки услови (одвод дима, паре и мириса, канализациони одвод, одлагање смећа и сл.).

Чланом 15. такође су прописане посебне врсте угоститељских услуга које се пружају у покретним објектима (возила, приколице, возови, аутобуси и сл.). Назначено је да се у покретном угоститељском објекту могу се пружати услуге смјештаја и услуживати храна припремљена на другом месту у оригиналном паковању, као и пиће у оригиналној амбалажи или на точење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

За пружање услуга у покретном објекту угоститељ је дужан да прибави рјешење надлежног органа. Посебним правилником ће се регулисати посебни услови које овакав објекат мора да испуњава.

У члану 16. дефинисане су услуге које се најчешће обављају у оквиру тзв. домаће радиности, гдје физичка лица изнајмљују гостима апартмане, куће и собе. Законом је нормирано да физичка лица могу пружати услуге смјештаја и исхране гостима изнајмљивањем апартмана, кућа, и соба чији су власници у објектима смјештајних капацитета до осам соба, односно 16 кревета, из разлога раздвајања ових врста услуга, од других угоститељских услуга смјештаја које подразумевају изнајмљивање гостима соба за смјештај, а обављају се у оквиру хотела, или мотела и сл. Лица која обављају овакву врсту дјелатности не морају се регистровати код надлежног органа јединице локалне самоуправе, већ обављају дјелатност на основу уговора закљученог са туристичком

организацијом општине или града или са путничком агенцијом. Посебним правилником ће се дефинисати минимални технички и санитарно-хигијенски услови које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа и соба.

Чл. 17. и 18. прописани су основни услови за обављање угоститељске дјелатности у "сеоском домаћинству", тако што је наглашено да лице које пружа угоститељске услуге у сеоском домаћинству може да пружа гостима, односно туристима угоститељске услуге смјештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смјештајних капацитета до 12 кревета, а организованој туристичкој групи до 50 гостију, односно туриста која не користи услуге смјештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића. Ово стога, да би се разграничила ова врста угоститељске дјелатности од осталих врста, те предвидјела ситуација према којој организована група гостију борави на сеоском домаћинству, обављајући различите дјелатности или учествујући у активностима сеоског домаћинства, без кориштења услуга смјештаја, односно ноћења, што подразумијева да им се пружају само услуге исхране и пића. Законом је предвиђена могућност се ове услуге обављају и у оквиру регистрованог пољопривредног газдинства. Законом је нормирано да физичко лице може да пружа услуге припремања, услуживања хране и пића које је претежно сам произвео из програма властите производње, под којим подразумијевамо домаћу храну која је произведена на сеоском имању, а што ће се регулисати посебним правилником.

Чланом 19. прописан је поступак регистрације физичких лица која пружају услуге изнајмљивања соба, кућа за обор и у сеоском домаћинству пред Агенцијом за посредничке, информатичке и финансијске послове.

Чланом 20. дата је дефиниција угоститељских услуга у оквиру кампа, услови у погледу пробављања рјешења јединице локалне самоуправе за организовани камп и привремени камп и правни основ за доношење посебног подзаконског акта којим ће се поближе дефинисати минимални технички услови за обављање дјелатности у кампу.

Чланом 21. Предвиђени су услови за пружање угоститељских услуга у ловно-риболовном туризму, извршена њихова подјела, те прописане обавезе угоститеља у ловно-риболовном туризму.

У члану 22. дата је дефиниција поступка категоризације угоститељских објекта. Категоризацијом се угоститељски објекти у оквиру једне врсте разврставају у поједине категорије објекта према карактеру услуга које се у њима пружају. Поступак категоризације је значајан са становишта потенцијалног госта, којем је јако битно да се успостави реципроцитет између његових обавеза и услова смјештаја, одређеног нивоа услуге и уопштих прописаних стандарда угоститељске понуде у зависности од категорије објекта. Предметним чланом прописано је да се категоришу сви угоститељски објекти за смјештај. Министар ће, уз сагласност министра надлежног за послове здравља и екологије, прописати стандарде за категоризацију угоститељских објекта.

Чл. 23, 24. и 25. извршена је законска подјела надлежности у поступку одређивање појединих категорија угоститељских објекта између републичких и општинских органа власти. Тако је одређено да Комисија Министарства надлежног за послове туризма категорише угоститељске објекте за смјештај врсте: хотел, мотел, апартхотел, туристичко насеље и сл., док јединица локалне самоуправе категорише апартмане, куће за одмор, собе за изнајмљивање, кампове, сеоско домаћинство и сл.

У истом члану регулисано је да се разврставање угоститељског објекта у категорију односно у подврсту врши рјешењем које доноси министар и које важи четири године од дана достављања рјешења угоститељу, те да Министарство води регистар категорисаних угоститељских објеката. Предвиђено је и да Министарство по службеној дужности спроводи ревизиони поступак по истеку временског рока трајања рјешења о одређивању категорије угоститељског објекта.

Чл. 27. и 28. прописане су обавезе угоститеља, којих се мора придржавати током времена у којем обавља угоститељску дјелатности. Предметне обавезе, уједно представљају и основне елементе за контролу од стране надлежних инспекцијских служби.

Ради се углавном о класичним обавезама угоститеља, као што су обавеза да на улазу у угоститељски објекат видно истакне фирму и врсту угоститељског објекта као и распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању, у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима, истакне цијене хране, пића и напитака на уобичајеним цјеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме, да се придржава истакнутих, односно објављених цијена, за сваку пружену услугу изда фискални рачун и сл.

Пореда наведених обавеза предвиђене су и обавезе које су специфичне за угоститељски сектор, као што је обавеза о утврђивању нормативе хране и пића, обавеза вођења посебне пословне књиге сваком угоститељском објекту у којој се евидентира промет репроматеријала и промет реализоване хране, обавезе вођења књиге гостију, књига утисака и сл. Одређена је и обавеза угоститеља да врши услуживање пића искључиво у стакленој амбалажи, чиме се искључује могућност коришћења PET амбалаже (пластична амбалажа), као и да алкохолна пића не услужује лицима млађим од 18 година. У закону је прописана одредба о забрани услуживања пића и напитака из пластичне амбалаже у угоститељским објектима. Оваква одредба продукт је усвојених еколошких и других стандарда и прописа из области животне средине и она је у већини случајева усвојена од угоститеља и као таква је и примјенљива у пракси.

Чл. 29. и 30. прописано је начин одређивања радног времена угоститељских објеката, с тим да је дата могућност да јединица локалне самоуправе одреди радно вријеме у складу са критеријумима који ће се прописати уредбом Владе РС.

Члан 31. установљен је тзв. Регистар угоститељских објеката који ће водити Министарство надлежно за послове туризма и угоститељства на основу података које полугодишње достављају општине. Подаци из регистра олакшаће осмишљавање системских мјера за унапређење угоститељског сектора.

У члану 32. Закона, с циљем очувања здравља популације млађе од 18 година, уведена је мјера забрање услуживања алкохолних пића лицима млађим од 18 година. Влада Републике Српске, на приједлог Министарства посебним актом прописује начин извршења предметне мјере. Тренутно је област регулисана Уредбом о забрани точења алкохолних пића лицима млађим од 18 година.

Чланом 33. уведен је НАССАР стандард у угоститељству који обезбјеђује здравствену исправност хране према прописима ЕУ примјеном контролних тачака у процесу припремања хране у цјелокупном ланцу исхране. Наиме, предметни стандард је прописан Законом о храни, с тим да је у угоститељском сектору исти обавезан за угоститељске објекте за исхрану и пиће који имају кухињу као посебан минимални технички услов.

Чл. 34, 35, 36, 37, 38. и 39. прописан је инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона. Тржишна инспекција у оквиру Инспектората РС надлежна је да контролише примјену законских и подзаконских аката из области угоститељства у туризму. У Приједлогу закона садржане су материјално-правне одредбе у погледу конкретних овлаштења надлежних (туристичких) инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона. Прописани су услови за примјену мјере забране обављање угоститељске дјелатности, затварања угоститељског објекта, одузимање робе, провјере испуњености минималних техничких услова, имајући у виду да су истовјетне одредбе избрисане из Закона о инспекцијама у РС.

Чл. 40. до 44. овог закона прописане су новчане санкције за непоштовање обавеза из овог закона за све угоститеље, које су усаглашене са Законом о прекршајима.

Чл. 45. до 51. прописане су прелазне и завршне одредбе, наглашени подзаконски акти који ће се донијети по основу овлаштења у закону, те одређено вријеме примјене појединих одредаба из овог закона.

РАЗЛИКЕ У ПРИЈЕДЛОГУ ЗАКОНА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА

Народна скупштина Републике Српске је на 33.сједници, одржаној 24. 09.2009. године размотрила и прихватила Нацрт закона угоститељству

Нацрт Закона о угоститељству је подржан од стране народних посланика, уз предложне одређене примједбе и сугестије народних посланика, како слиједи:

-Народни посланик г. Ђа Диана Чекић:

"Афирмисати и акцентирати хостел, (омладински хотел), који се само спомиње у члану 12. став 1. Закона, те створити услове за овакав вид пружања угоститељских услуга што ће омогућити да млади људи долазе из различитих средина и упознају РС и БиХ, уз повољне цијене смјештаја. "

-одговор-

У члану 12. став 1. Закона прецизније се наводе поједине врсте угоститељских објеката у оквиру угоститељских објеката за смјештај. Хостел, као посебна врста хотела намјењена искључиво омладинцима, са посебним условима смјештаја гдје се умјесто соба изнајмљују кревети, са специфичним санитарно- хигијенским условима биће детаљно разрађен у подзаконском акту из члана 6. став 9.овог Закона. У члану 22. Приједлога закона, у односу на Нацрт предвиђено је да се угоститељски објекти затвореног типа у којима се пружају услуге смјештаја (хостел) не категоришу.

-Народни посланик г. дин Перица Рајчевић:

"-Сагледати могућност за редифинисањем начина категоризације угоститељских објеката на основу одређених локалних критеријума, јер уколико се упореди број становника са бројем угоститељских објеката произилази да имамо јако развијену угоститељску дјелатност, али се не може рећи да је својим садржајем и квалитетом проивоа на европском или свјетском нивоу.

У члану 28. прописано је да Влада РС уредбом прописују ближе критеријуме за дужину рада угоститељских обеката, сагледати могућност за брисање ове одредбе, те предвидјети рјешење да радно вријеме утврђује локална заједница. Не би се требало на нивоу Републике јединствено утврђивати радно вријеме, без уважавања специфичности појединих туристичких дестибација (Теслић, Требиње, Пале) и потребе за дужим или краћим радним временом у јеку туристичке сезоне."

-одговор: Чланом 30. Приједлога Закона (члан 28. Нацрта Закона) је прописано да:

(1) Влада Републике Српске уредбом утврђује критеријуме за одређивање радног времена угоститељских објеката.

(2) На основу критеријума из става 1. овог члана, надлежни орган одлуком одређује радно вријеме угоститеља.

Предложеним законским рјешењем јединица локалне самоуправе (општина) својом одлуком одређује радно вријеме угоститељских објеката на својој територији, а критеријуми за такво одређивање радног времена су садржани у Уредби Владе, за разлику од досадашњег рјешења гдје су ти критеријуми прописани Упутством министра трговине и туризма. Дакле, разлика у систему одређивања радног времена угоститељских објеката у односу на досадашње рјешење је само у врсти акта којим се прописују критеријуми на основу којих општине одређују радно вријеме угоститељских објеката. Уредба је акт веће правне снаге, и за разлику од упутства иста може да садржи прекршајне санкције за непоштовање њених одредби што није случај са упутством. Према томе, Влада РС неће уредбом прописивати радно вријеме угоститељских објеката на цијелој територији Републике Српске, већ ће само прописати критеријуме на основу којих ће општине самостално, зависности од њених специфичности и потреба одређивати радно вријеме за све угоститељске објекте на својој територији. Уредба Владе ће заправо садржавати све елементе из упутства Министра трговине и туризма (услове за продужено, скарћено радно вријеме, услове за радно вријеме у стамбено-псоловним објектима, заштита од буке, и сл), уз превиђање прекршајних санкција, што је јако битно. Циљ уредбе је да унифицира основна правила код прописивања радног времена и прописивање јединствене казнене политике у овој области.

-Народни посланик г. дин Божић Васил:

"Ускладити у члану 6. став 1. и став 7. гдје се се говори о томе да пословни простор у којем се намјерава обављати угоститељска дјелатност мора имати употребну дозволу, док се у ставу 7. истог члана прописује да постојање употребне дозволе није услов за издавање рјешења за обављање угоститељске дјелатности, али се ова чињеница провјерава у редовном инспекцијском прегледу.

У чл. 20. став 6. прописано је да министар доноси Правилник о категоризацији угоститељских објеката, а у члану 22. који дефинише категоризацију угоститељских

објеката од стране јединице локалне самоуправе, назначити да се таква категоризација врши на основу правилника који доноси министар трговине и туризма.

У члану 29. став 2, прописано је да ће министар Упутством прописати облик и садржај обрасца за доставу података, док у члану 46. који прописује рок за доношење подзаконских аката по основу примјене овог закона није прописан рок за доношење предметног упутства.

У члану 47. прописује се забрана услуживања пића у ПЕТ амбалажи, која мјера се примјењује након године дана од дана ступања на снагу овог закона, те се у ставу 2. члана 47. прописује да су угоститељи обавезни испунити услове из члана 9. и 30. овог закона у року од двије године од дана његовог ступања на снагу, а у члану 30. се гвоори и о забрани точења пића лицима млађим од 18 година која мјера се већ примјењује, па је то у нескладу са чланом 47. став 2. у којем се прописује обавеза усклађивања у том сегменту за двије године од дана ступања на снагу Закона о угоститељству.

Сугестија: да се изнађе могућност да се у овај закон уврсти одредба да објекти старије градње под одређеним условима, по сили закона имају употребну дозволу (авионски снимак, и сл.). "

-одговор:

У члану 7. (члан 6. Нацрта закона) усаглашени су ставови 2. и 7. тако што је прецизирано да сваки угоститељски објекат за обављање угоститељске дјелатности мора посједовати употребу дозволу, али да исту не мора посједовати док траје поступак регистрације угоститељске дјелатности (уз захтјев за регистрацију не мора доставити и рјешење о употребној дозволи), већ се ова чињеница провјерава у редовном инспекцијском прегледу од стране грађевинске инспекције.

У члану 22. став 6. (члан 20. Нацрта закона) прописано је да министар доноси Правилник којим прописује минимално-техничке услове, обавезне и факултативне елементе за одређивање категорије свих угоститељских објеката који подлијежу обавезној категоризацији. Како јединица локалне самоуправе врши категоризацију соба, кућа, апартмана и других угоститељских објеката за смјештај, то ће Комсија јединице локалне самоуправе утврђивати категорију на основу одредби Правилника из члана 22. став 6., пошто ће се једино у том правилнику предвидјети општи и посебни, обавезни и факултативни елементи за одређивање категорије објеката које категорише општина , односно град. У члану 48. Приједлога закона (члан 46. Нацрта закона) назначен је рок за доношење Упутства из члана 31. став 2. Закона. (29. став 2. Нацрта закона)

У члану 49. прецизиране су одредбе у погледу временског рока за усаглашавање свих угоститеља са одредбама овог закона.

Уважене су и примједбе народног посланика у вези са примјеном мјере забране точења алкохолних пића лицима од 18 година и одребе у прелазним и завршним одредбама овог закона која је прописивала да ће се наведена мјера примјењивати тек по протеклу рока од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Питање регулисања употребне дозволе, као и пресумпције о посједовању исте код грађевинских објеката старије градње је материја која се регулише Законом о уређењу простора. У наведеном закону прописана је обавеза посједовања употребне дозволе за сваки пословни простор, док је у Приједлогу овог закона у процесном смислу предвиђена одредба да подносилац захтјева који намјерава обављати угоститељску дјелатност, у

поступку издавања одобрења за рад који се води код надлежног општинског органа управе не мора посједовати употребну дозволу за вријеме спровођења поступка, али да касније, у одговарајућем временском року исту мора посједовати у складу са законом.

-Народни посланик г. дин Горан Перковић:

"Сугестија да се у закону афирмише сеоски туризам, сеоско угоститељство и развој угоститељства на селу, те у том смислу у закону предвидјети и одредницу о регистрованом пољопривредном газдинству, пошто регистровано пољопривредно газдинство може да продаје своје производе појединим туристима.

У члану 13. односно 16., умјесто или поред ријечи сеоско домаћинство предвидјети и ријечи "регистровано пољопривредно газдинство". Регистровано пољопривредно газдинство у Херцеговини које се бави производњом вина може на основу тога да дочекује туристичке групе за дегустацију и продају вина и сл.

У члану 22. који дефинише поступак категоризације угоститељских објеката, поред Министарства трговине и туризма, предвидјети да Министарство пољопривреде врши категоризацију сеоских домаћинстава.

У приједлогу закона водити рачуна о испуњеноисти здравствених услова пружаоца услуга у сеоском туризму, као и санитарно-хигијенских услова рада ових објеката.

У члану 13. став 1. Нацрта Закона сагледати могућност за продужење временског трајања рјешења за обављање угоститељских услуга ван угоститељских објеката (на сјамовима, вашарима), на период дужи од 30 дана. "

-одговор:

Све сугестије народног посланика у вези са начином пружања угоститељских услуга на селу од стране регистрованих пољопривредних газдинстава, као и појединих услова за обављање ове дјелатности су прихваћене. Према Приједлогу закона сеоско домаћинство је у ствари, регистровано породично пољопривредно газдинство, које поред пољопривредне дјелатности, пружа услуге смјештаја, као и исхране и пића продајући пољопривредне производе које је производе на сеоском имању. Предвиђен је идентичан модел регистрације сеоских домаћинстава, као и породичних пољопривредних домаћинстава, а који поступак спроводи АПИФ-ом.

Што се тиче сугестије да поступак категоризације угоститељских објеката у сеоском домаћинству, поред Министарства трговине и туризма, обавља и Министарство пољопривреде, наводимо како и према Нацрту закона, у приједлогу закона извршена децентрализација поступка категоризације са републичког на општински орган управе. Наиме у члану 24. Закона је наглашено да собе, апартмене и остале смјештајне јединице које се могу налазити у саставу сеоског домаћинства категорише Комисија општине, односно града.

Прихваћена је и примједба на члан 13. Нацрта Закона, односно члан 14. Приједлога закона, тако што је временско трајање рјешења за обављање угоститељских услуга ван угоститељских објеката (на сјамовима, вашарима), није ограничено на од 30 дана, већ исто важи у зависности од временског трајања манифестација.

-Министарство трговине и туризма, јавна расправа:

У члану 2. Закона назначени су основни појмови који ће се користити у тексту закона.

У члану 6 у ставу 1. назначено је да се: Угоститељска дјелатност обавља се у објектима, просторијама и просторима који чине грађевинску цјелину, који су функционално повезани, или који у оквиру једне грађевинске цјелине (просторије или простора) имају потребну функционалност и који испуњавају прописане услове у погледу изградње, уређаја и опреме за пружање појединих врста угоститељских услуга. Ово стога, да би се нагласило да угоститељски објекти могу поредстављати грађевинску и функционалну цјелину (у једном простору или пословној просторији), али исто тако, да могу бити лоцирани у оквиру шире грађевинске цјелине или једног простора или просторије која има потребну функционалност за пружање угоститељских услуга упоредно са пружањем осталих услужних услуга. Честа је појава у пракси да се у оквиру угоститељског објекта пружају и остале сродне услуге (игре на срећу, кладионице, обавља занатско-предузетничка дјелатности-производња и услуживање колача и сл.).

У члану 6. , у односу на Нацрт закона прецизније је назначено да Угоститељски објекат мора испуњавати услове у погледу изградње, уређаја , опреме , заштите на раду, заштите од пожара, заштите од буке, санитарно-хигијенске и остале прописане услове за пружање појединих врста угоститељских услуга.

У истом члану предвиђено је да Надлежни орган јединице локалне самоуправе пропише стандарде у погледу изградње, изгледа и уређења јавних површина, љетних и зимских башти у којима се обавља угоститељска дјелатност. Ово стога, како би се одредила једнообразност у погледу надзиђивања јавних површина, те обезбједила архитектонска усаглашеност таквих објеката са амбијенталним окружењем.

У члану 10. у скалду са Законом о високом образовању промјењени су услови за руководиоце у угоститељском објекту врсте хотел, апартхотел и туристичко насеље, као и предвиђено да ће Министар рјешењем одредити састав Комисије за полагање стручног испита из става 4. овог члана.

У члану 12. поред основне подјеле угоститељских објеката према врсти услуга, извршена је и подјела у зависности од потенцијалних корисника угоститељских услуга и то на угоститељске објекте затвореног и отвореног типа. Предметна подјела је значајна са становишта прописивања обавеза угоститеља имајући у виду специфичност појединих услуга које се пружају у објектима затвореног типа: услуге се пружају само појединим лицима, цијене услуга су испод тржишних цијена и исти се не категоришу.

У члану 12. Приједлога закона је уврштен нови став 2. који гласи:

У зависности од корисника угоститељских услуга угоститељски објекти могу бити:

а) Угоститељски објекти затвореног типа у којима се угоститељске услуге пружају само лицима, члановима, припадницима или запосленима одређених организација, по нетржишним цијенама, као што су: студентске мензе, кантине, одмаралишта, клубови и сл.

б) Угоститељски објекти отвореног типа представљају сви остали угоститељски објекти за смјештај, исхрану и пиће у којима се угоститељске услуге пружају трећим лицима, по тржишним цијенама на комерцијалној основи,.

(3) Поједине врсте угоститељског објекта могу бити клупског типа (клуб) у којима се угоститељске услуге пружају само одређеној врсти гостију (члановима клуба), по тржишним цијенама.

У члану 15. Приједлога закона став 1. је проширен и пружањем услуга на просторима намјенски уређеним за пружање угоститељских услуга (плаже и сл.), а што подразумјева могућност пружања угоститељских услуга изван угоститељског објекта на одређеним просторима, обично током трајања туристичке сезоне, те је ове услуге потребно разликовати од пружања угоститељских услуга изван угоститељског објекта за вријеме трајања одређених манифестација, а што је било предвиђено у нацрту Закона.

У односу на Нацрт Закона, Приједлог Закона садржи нови члан 19. који прописује поступак регистрације физичких лица која пружају услуга у апартманима, кућама за одмор, "bed and breakfast" и собама за изнајмљивање, као и угоститељских услуга у оквиру сеоског домаћинства. Циљ оваквог нормирања је да поменути пружаоци услуга могу да обављају угоститељску дјелатност самим чином регистрације код АПИФ-а, по узору на пољопривредна газдинства, што подразумјева да исти немају статус предузетника, те им је тиме олакшана почетна позиција у бављењу дјелатношћу (не морају имати једног запосленог лица уколико обављају допунску дјелатност према Закону о занатско-предузетничкој дјелатности, не морају пријављивати и одјављивати дјелатност због њеног сезонског карактера). Прописано је да ће Влада , на приједлог Министарства уредбом прописати документацију неопходну за спровођење регистрације те одредити висину трошкова неопходних за спровођење поступка регистрације код АПИФ-а.

Избрисана је одредба члана 19. Нацрта закона која је прописивала да предузетници, који као допунску дјелатност пружају угоститељске услуге у сеоском домаћинству, односно кампу, те изнајмљују апартмане, куће за одмор, "bed and breakfast" и собе за изнајмљивање могу обављати ове услуге без обавезе запошљавања најмање једног запосленог радника., пошто је предвиђен посве другачији систем њихове регистрације.

Члан 20. (према нацрту Закона члан 18.) је употпуњен са два нова става, који се односе на тзв. "привремени камп". Основно је правило да се камповање обавља на организованим камповима (камп који посједује сву пратећу инфраструктуру санитарно-хигијенски услови, мокри чвор, одлагање смећа и сл.), који је организованом на простору намјенски уређеном за камп. Међутим, у Приједлогу закона је предвиђен и тзв. привремени камп који се може организовати на за то одређеним просторима у складу са рјешењем надлежног органа, у којем случају камп не мора испуњавати опште минималне услове у погледу изградње објеката и пратеће инфраструктуре и које може трајати за вријеме одржавања спортске, културно-умјетничке или друге манифестације. У том случају камп мора посједовати привремене санитарно-хигијенске објекте.

Приједлог Закона садржи и нови члан 21. који прописује угоститељске услуге у ловно-риболовном туризму. Извршена је подјела објеката у ловном туризму, те предвиђено да ће Министар прописати минимално-техничке услове за пружање услуга у угоститељским објектима ловно-риболовног туризма.

У члану 28. Приједлога закона (раније члан 26. Нацрта Закона),предвиђена је обавеза свих угоститеља који пружају услуге смјештаја да осигурају госте од последица несрећног случаја. Исто тако прописана је обавеза угоститеља да до 15. априла, односно

15. октобра године публикује максималне цијене које намјерава да примјењује у шестомјесечном периоду, те да исте достављају Министарству, како би исто могло својим мјерама утицати на политику цијена у угоститељству у складу са Законом о цијенама.

У члану 19. Приједлога Закона прописани су услови за пружање угоститељских услуга у ловно-риболовном туризму, извршена њихова подјела, те прописане обавезе угоститеља у ловно –риболовном туризму.

У чл. 32-35. Закона ријечи: "надлежна инспекција" замјењене су ријечима "тржишна инспекција".

МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

Примјена одредаба овог закона обезбиједиће се редовним инспекцијским контролама надлежних инспекцијских служби у смислу провере испуњености услова за обављање угоститељске дјелатности.

ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА У ВЕЗИ СА ИЗРАДОМ ЗАКОНА

У изради закона, сходно Смјерницама о учешћу јавности приликом израде закона и осталих нормативних аката, учествовали су представници Привредне коморе Републике Српске, Инспектората Републике Српске, Удружења заштите потрошача и осталих привредних субјеката.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За спровођење овог закона није потребно обезбиједити додатна финансијска средства из Буџета Републике Српске.

У члану 21. Приједлога закона регулисано је да поступак категоризације угоститељских објеката обавља Комисија за категоризацију коју посебним рјешењем одређује министар. Начин рада и састав Комисије за категоризацију ће се дефинисати подзаконским актом. Комисија ће се састојати од државних службеника, представника Министарства надлежног за послове туризма и угоститељства. Битно је истаћи да чланови Комисије за категоризацију угоститељских објеката нису додатно плаћени за рад у комисији, имајући у виду да према одредбама Закона о платама, државни службеници осим плате, не могу имати додатна примања из Буџета РС. Трошкови рада Комисије за категоризацију подразумијевају трошкове службеног путовања и дневница, а што се исплаћује на терет материјалних средстава Министарства.

Према одредби члана 23. Приједлога закона о угоститељству, угоститељ сноси трошкове категоризације и исти према тарифном броју 123. Закона о административним таксама и накнадама износе 200 КМ за објекте које категорише Министарство. Трошкови се уплаћују на јединствени рачун Трезора, врста прихода: 722511, буџетска организација 1855015 и као такви представљају јавни приход Буџета Републике Српске.

МИНИСТАР

Мр Предраг Глухаковић